

1. Učební osnovy

1.1. Jazyk a jazyková komunikace

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích.

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Ve výuce českého jazyka a literatury žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním – jako východiska ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Osvojení cizích jazyků navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, jsou tu však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci.

V současné době je ve výuce cizích jazyků kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat na běžná témata, aby mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Vyučování cizím jazykům vede žáky k prohlubování komunikačních schopností získaných na základní škole (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické).

Vzdělávání v oboru Cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B2 podle tohoto rámce. Vzdělávání v oboru Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce.

Pokud žák nemá (žákovi není nabídnuta) možnost na škole navázat na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v předchozím vzdělávání odpovídající úrovni A1 nebo A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, vzdělává se v cizím jazyce dle nabídky školy. Vzdělávání v tomto jazyce je určeno pro absolutní začátečníky a směřuje k dosažení úrovně,

kteřou určuje škola dle svých možností a kterou vymezení ve svém ŠVP podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

V tomto případě ovšem musí být zachována podmínka, kdy si žák volí dva jazyky z libovolného vzdělávacího oboru tak, aby alespoň z jednoho jazyka získal jazykové znalosti a komunikační dovednosti odpovídající minimálně úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a užívání jazyka českého i cizího jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání;
- zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování;
- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit;
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery;
- tvořivé práci nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavbě textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emocionální i etickou stránku žákovy osobnosti;
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka;
- formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

1.1.1. Německý jazyk - cizí jazyk

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět první CJ vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk v RVP G. Předmět první cizí jazyk zahrnuje učivo, po jehož zvládnutí je žák schopen používat tento jazyk aktivně v rovině poslechových, řečových a reproduktivních (čtení, psaní) dovedností, a to na úrovni přímo závislé na délce a intenzitě studia. Obsahem studia je nejen jazyk samotný, ale i kultury zemí tento jazyk používající (kulturní, politické, geografické a historické údaje o těchto zemích).

Do obsahu předmětu první cizí jazyk jsou integrována průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Časové a organizační vymezení předmětu:

První cizí jazyk se vyučuje ve všech ročnících pětiletého studia (viz učební plán předmětu).

Výuka cizího jazyka probíhá formou konzultačních hodin. Stěžejním je ale samostudium s využitím všech dostupných prostředků: internet, televize, rozhlas, knihovna, cizojazyčné noviny a časopisy, kurzy cizích jazyků v jazykových školách a pod.

Výuka je realizována v běžných třídách, dle možnosti je umísťována i do jazykových učeben vybavených videem, televizorem, poslechovou technikou.

Jazyková výuka, která je založená na komunikaci a způsobu vedení komunikace, nabízí de facto všechny formy realizace vyučovacího procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení
- zakotvuje u žáků znalosti z gramatiky a osvojení si jejich pravidel pomocí gramatických tabulek, které žáci sami doplňují, a také pomocí vhodných cvičení, na kterých žáci aplikují své znalosti gramatiky
- představuje novou slovní zásobu pomocí obrazové nápovědy
- porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění nových výrazů a frází

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti
- nabízí žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty
- zadává simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z cizího jazyka, ale i svůj, osobní, kreativní přístup k danému problému
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává žákům střídavě různá cvičení k procvičování čtení, psaní, poslechu a mluvení; vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů
- zadává samostatnou písemnou práci na konci každé lekce, ve které žáci prokážou nejen své jazykové dovednosti, ale také vyjádří svůj názor či postoj k situaci pomocí různých slohových útvarů
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma

Kompetence sociální a personální

Učitel

- rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisující skutečnou událost
- témata pro písemné práce vybírá tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích

- představuje jazykové funkce v kontextu příběhu mladých lidí, s nimiž se žák může ztotožnit
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma
- zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách

Kompetence občanská

Učitel

- v diskusi po přečtení populárně naučných textů poukazuje na každodenní život lidí na celém světě
- seznamuje žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami dovede žáky ke srovnání různých kultur a jejich respektování
- využívá situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmy širší skupiny

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV	V
Dotace	1	0,75	1	1	2
Povinnost (skupina)	volitelný (Cizí jazyk)	volitelný (Cizí jazyk)	volitelný (Cizí jazyk)	volitelný (Cizí jazyk)	volitelný (Cizí jazyk)
Dotace skupiny	0	0	0	0	0

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Média a mediální produkce
- **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:**
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
 - Základní problémy sociokulturních rozdílů
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Sociální komunikace
- **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:**
 - Vzdělávání v Evropě a ve světě
 - Žijeme v Evropě

1. ročník - dotace: 1

fonetika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související 	zvuková výstavba slova, distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti, základní intonační vzorce německé věty

pravopis	
výstupy	učivo
	pravidla u běžných slov (psaní velkých písmen u substantiv), stažené tvary, běžně používané litografické znaky

gramatika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace 	jednoduché slovní tvary, časování pravidelných sloves v přítomném čase, druhy členů, tvoření vět oznamovacích, tázacích, doplňovací otázky. Nepřímý pořádek ve větě oznamovací. Zápor v německé větě. Předložky se 3. a 4. pádem. Základní číslovky. Skloňování podstatných jmen, osobní a přivlastňovací zájmena. Modální slovesa. Rozkazovací způsob. Množné číslo

slovní zásoba a tematické okruhy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> přednese souvislý projev na zadané téma identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace 	Familie, Wohnort, Beruf, Einkaufen, Essen und Trinken, Im Restaurant
průřezová témata	
OSV: SaS VMEGS: ŽE	

2. ročník - dotace: 0,75

fonetika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule 	tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, ráz, výslovnost redukováného R, německé dvojhlásky

pravopis	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů 	interpunkce, běžně používané litografické znaky, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti

gramatika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule 	slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami, zvrtná slovesa, stupňování adjektiv v přísudku, zeměpisná jména, souřadící spojky, perfektum slabých a silných sloves, preteritum, první budoucí čas
slovní zásoba a tematické okruhy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou 	Mein Wochenplan, Reisen, Schule, Freizeit, Hobbys, Körper und Gesundheit
průřezová témata	
OSV: SaS VMEGS: ŽE, VES	

3. ročník - dotace: 1

fonetika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média 	větný rytmus v německém jazyce, bohatší vokální systém
pravopis	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou 	seznámení s pravidly nového německého pravopisu
gramatika	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů 	<p>slovesné vazby, zájmenná příslovce, vlastní jména osob, větný rámec vedlejší věty, skloňování adjektiv v přívlastku, neurčitá zájmena, řadové číslovky, datum, směrová příslovce, závislý infinitiv (na přídavném jménu, na podstatném jménu, na slovesu)</p>
---	--

slovní zásoba a tematické okruhy

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou 	<p>Kultur, Mode und Kleidung, Orientierung in der Stadt, Wohnlage, Wohnformen, Menschliche Beziehungen</p>

průřezová témata

OSV: SODEŘP, SK, MVD, SaS

VMEGS: ŽE, VES

MuV: ZPSR

EV: ČŽP

slohové útvary

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou 	<p>dopis, životopis</p>

4. ročník - dotace: 1

fonetika

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace 	<p>napjaté souhlásky, jejich aspirace, rozdíly české a německé spodoby znělosti, užívání citově zabarveného přízvukování, zejména s přihlédnutím k dialogu</p>

gramatika

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace 	<p>nepřímé otázky, přirovnávací způsobové věty, vedlejší věty účinkové, vztažné věty, porušování</p>

<ul style="list-style-type: none"> • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů 	větného rámce po wie a als, stupňování adjektiv, infinitivní konstrukce s zu a um-zu, trpný rod, konjunktiv preterita, opisná forma würde +infinitiv
---	--

slovní zásoba a tematické okruhy

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace 	sport, mein Lebenslauf, berufe, schulsystem, landeskunde, literatur

průřezová témata

OSV: PRVO, SODEŘP, SK, MVD, SaS

VMEGS: ŽE, VES

MuV: ZPSR

EV: ČŽP, ŽPRČR

MeV: MMP

pravopis

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů 	dělení slov, psaní cizích slov v německém jazyce, výjimka z pravidla o délce samohlásek, poučení o formě německého dopisu

slohové útvary

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů 	dopis, životopis, obchodní dopis, reklamace

<ul style="list-style-type: none"> • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma 	
---	--

5. ročník - dotace: 2

fonetika	
----------	--

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů 	aspirace souhlásek, rozdíly české a německé spodoby znělosti

pravopis	
----------	--

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu 	dělení slov, cizí slova v německém jazyce, německý dopis

gramatika	
-----------	--

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit 	konjunktiv preterita a plusquamperfekta, trpný rod, opis s würde, vedlejší věty

slovní zásoba a tematické okruhy

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit 	<p>mein Berif, Landeskunde, Literatur</p>
průřezová témata	
<p>OSV: PRVO, SODEŘP, SK, MVD, SaS VMEGS: GPJPD, HPMRS, ŽE, VES MuV: VMSSMLRKP EV: ČŽP, ŽPRČR MeV: MMP</p>	

slohové útvary

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit 	<p>dopis, životopis, obchodní dopis, reklamace</p>